

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-08-11

Diarienummer N161-097021

Handläggare

Viktor Rikenberg

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: viktor.rikenberg@funktionsstod.goteborg.se

Införande av frågestund på distans för allmänheten 2021

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd inför frågestund på distans för allmänheten, enligt förvaltningens tjänsteutlåtande. Beslutet gäller till och med den 31 december 2021.
2. Nämnden för funktionsstöd förklarar uppdraget från den 19 maj 2021 § 117 fullgjort.

Sammanfattning

Nämnden uppdrog den 19 maj 2021 § 117 åt förvaltningen att införa frågestund på distans för allmänheten innan nämndens sammanträden under 2021, så länge pandemin kopplad till covid-19 pågår. Tills vidare är nämndens sammanträden stängda för allmänheten, och nämnden har av kommunfullmäktige medgetts att hålla sina sammanträden på distans.

Förvaltningen har varit i kontakt med socialförvaltningen Sydväst vars nämnd sedan i maj 2021 haft allmänhetens frågestund på distans och förvaltningen för Konsument- och medborgarservice som har ett övergripande ansvar för demokrati och medborgardialog i staden. Utifrån deras erfarenheter föreslår förvaltningen att frågestunderna blir trettio minuter långa och sker precis innan nämndens sammanträden startar, men att frågestund och sammanträde hålls i separata länkar för att undvika att obehöriga tar sig in i sammanträdet efteråt. Så snart smittläget förbättras är ambitionen att nämndens sammanträden ska återgå till att ske helt och hållet fysiskt, och då kommer även allmänheten ges möjlighet att närvara på plats. Frågestund på distans är alltså en tillfällig lösning i en extraordinär situation.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Frågestund på distans för allmänheten genomförs i förslaget på ett sätt som i nuläget inte innebär några ökade kostnader, då befintlig personal och teknik i förvaltningen kan utnyttjas.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Ur demokratisk synvinkel har pandemin kopplad till covid-19 inneburit ökade svårigheter för allmänheten att få insyn i nämndens arbete och att kunna möta sina förtroendevalda. Genom att införa frågestund på distans ges möjlighet till en större inblick än tidigare, utan att öka risken för smittspridning. Vidare är systemet som föreslås användas för allmänhetens frågestund på distans Microsoft Teams, vars funktioner är gratis att använda och kan kopplas till de flesta mejlsystem och även vissa sociala medier. Förvaltningen anser att tillgången till och kunskapen om denna teknik i dag är stor i samhället, även bland nämndens målgrupp och deras anhöriga.

Samverkan

Information om ärendet lämnas på förvaltningens samverkansgrupps (FSG) möte den 18 augusti 2021.

Bilagor

1. Regler för deltagande på frågestund på distans för allmänheten 2021
2. Uppdrag till förvaltningen 2021-05-19 § 117 om att införa frågestund på distans för allmänheten

Ärendet

Förvaltningen har tagit fram ett förslag på upplägg för frågestund på distans för allmänheten under 2021, med utgångspunkt i nämndens tidigare uppdrag. Frågestunderna föreslås bli trettio minuter långa och ske innan nämndens sammanträden startar, men frågestund och sammanträde hålls i separata länkar för att undvika att obehöriga tar sig in i sammanträdet efteråt.

Beskrivning av ärendet

Nämnden uppdrog den 19 maj 2021 § 117 åt förvaltningen att införa frågestund på distans för allmänheten innan nämndens sammanträden under 2021. Tills vidare är nämndens sammanträden stängda för allmänheten, och nämnden har av kommunfullmäktige medgett att hålla sina sammanträden på distans. Ambitionen är att frågestund på distans för allmänheten ska upphöra så snart smittläget kopplat till covid-19 gör det möjligt att ha sammanträden och eventuella frågestunder fysiskt igen.

Ordförande i nämnden fattade den 10 augusti 2021 ett beslut om att införa frågestund på distans innan nämndens sammanträde den 25 augusti 2021, och förvaltningens förslag är att nämnden nu beslutar att införa detta även för resten av 2021.

Uppdraget från nämnden den 19 maj 2021 § 117 innebar att förvaltningen fick i uppdrag att

- återinföra allmänhetens frågestund som stående punkt på nämndmöten, med möjlighet för digital närvaro på denna punkt
- ha en kontakt med Konsument- och medborgarservice
- medborgardialogen utformas på ett likande sätt som socialnämnd Sydväst sköter sin dialog
- dialogen avslutas så snart verksamheten är tillbaka till det ”normala” och att nämndmötena blir öppna
- tiden för dialogen begränsas till trettio minuter
- deltagande måste anmäla sig i förväg senast fredagen innan mötet
- dialogen ska på så sätt kunna genomföras på ett sätt som minimalt påverkar förvaltningens budget.

Förvaltningen har varit i kontakt med socialförvaltningen Sydväst vars nämnd sedan i maj 2021 hållit allmänhetens frågestund på distans och Konsument- och medborgarservice som har ett övergripande ansvar för demokrati och medborgardialog i staden. Socialnämnden Sydväst fattade beslut om införande av frågestunden den 21 april 2021 § 98, och utgick då från tidigare stadsdelsnämnden Västra Göteborgs utredning och beslut från den 20 oktober 2020 § 191. Frågestund på distans för allmänheten har alltså hållits av och till i staden under en längre tid, med syftet att behålla allmänhetens insyn och tillgång till sina förtroendevalda trots pågående pandemi kopplad till covid-19.

Vad gäller de praktiska erfarenheterna från socialnämnden Sydväst så har det under våren 2021 närvarat två till tre personer ur allmänheten under frågestunderna på distans, förutom vid ett tillfälle då ingen hade anmält sig. Frågestunden sker i nuläget med befintlig personal och teknik i förvaltningen, och vad gäller tid så pågår den i högst trettio minuter. Till en början hölls frågestund på distans mitt i sammanträdet, men detta skapade viss oreda och fördröjningar. Bland annat är det inte möjligt att ge allmänheten någon exakt tid då frågestunden på distans startar, till följd av att ärendena på

sammanträdet kan ta olika lång tid. Efter sommaren 2021 planeras därför i socialnämnden Sydväst att eventuellt inleda med frågestund på distans. Intresserade anmäler sig per mejl eller telefon till nämndsekreteraren, senast två arbetsdagar innan frågestunden hålls. Detta upplägg uppges ha fungerat väl. I socialnämnden Sydväst användes samma länk för frågestund och sammanträde, men en så kallad lobby-funktion i Microsoft Teams aktiverades för att förhandsgranska alla som försökte ansluta. Dock ansågs detta skapa merarbete för de tjänstepersoner som administrerade mötet, och det fanns vissa frågetecken kring hur säker lobby-funktionen var. Därför planerar socialnämnden Sydväst att efter sommaren 2021 ha separata länkar för frågestund och sammanträde.

Socialnämnden Sydvästs presidium kommer att möta nämnden för Konsument- och medborgarservices presidium under hösten 2021 för att diskutera frågor om demokrati och medborgardialog, och då kommer även frågestund på distans för allmänheten att lyftas. Förvaltningen för funktionsstöd har efter avstämning med sin nämnds presidium den 2 juni 2021 varit i kontakt med Konsument- och medborgarservice, för att säkerställa att nämnden inte startar en verksamhet som redan är under framtagande på annat sätt än vad som har beslutats av kommunfullmäktige. Ytterligare kontakter kan komma att tas på tjänstepersonsnivå framöver.

Förvaltningens bedömning

Med utgångspunkt i nämndens uppdrag (2021-05-19 § 117) bedömer förvaltningen att följande upplägg för frågestund på distans är lämpligt:

Anmälan samt tid

Information ska publiceras på Göteborgs Stads hemsida med information om att frågestund på distans för allmänheten sker innan nämndens sammanträden. Eventuellt intresserade ska kontakta nämndsekreteraren per mejl eller telefon senast fredagen innan ett sammanträde som infaller nästföljande onsdag. Detta är en arbetsdag längre än vad socialnämnden Sydväst har satt som sista dag för anmälan till sin frågestund. Yrkanden i nämnden för funktionsstöd ska dock lämnas till nämndsekreteraren senast fredagen innan ett sammanträde som infaller nästföljande onsdag, så allmänheten hinner se hela föredragningslistan med samtliga ärenden innan de anmäler sig. En följdfråga till de anmälda kommer dessutom att ställas för att få reda på om det är något särskilt de vill fråga om och om detta i så fall är nämndens ansvar. (Det kommer dock inte vara praktiskt möjligt för förvaltningen att tvinga någon att svara på denna följdfråga. Om det under en frågestund visar sig att frågorna inte gäller nämndens ansvarsområde, kan ordförande i så fall avbryta diskussionen.)

Vad gäller tid så bedömer förvaltningen att trettio minuter är en rimlig längd på frågestunden, vilket i socialnämnd Sydväst uppges ha fungerat väl. Klockslaget är lämpligen 13:30 till 14:00, vilket innebär att de en timme långa gruppmöten för nämnden som sker innan sammanträden behöver flyttas fram till 12:30.

Nämndens presidium har på sitt möte i juni 2021 ställt sig bakom tid och praktiskt upplägg (2021-06-02 p 6). Möjligheten för allmänheten att delta på frågestund på distans finns enbart så länge nämnden håller sina sammanträden på distans, vilket (enligt beslut den 16 juni 2021 § 137) är tidsbegränsat till och med den 31 december 2021. Så snart smittspridningen till följd av covid-19 minskar är tanken att nämnden ska sammanträda fysiskt, och då kommer också allmänheten att kunna närvara på plats.

Länk

Det system som föreslås användas för allmänhetens frågestund på distans är Microsoft Teams, vars funktioner är gratis att använda och kan kopplas till de flesta mejlsystem och även vissa sociala medier. Nämnden har använt systemet under sina sammanträden, utbildningar och gruppmöten under hela 2021, och förvaltningen anser att tillgången till och kunskapen om denna teknik i dag är stor även ute i samhället.

En separat länk skickas per mejl till nämnden och de ur allmänheten som har anmält intresse, vilken är skild från länken till det efterföljande sammanträdet. Detta bedöms vara nödvändigt för att minimera risken för att utomstående ska kunna ansluta till sammanträdet efter att frågestunden har avslutats. Även om det finns en lobby-funktion i Microsoft Teams för att förhindra detta är det säkrast att ha två separata länkar (vilket även socialförvaltning Sydväst anser).

Ordningsfrågor

Ordföranden i nämnden eller dennes ersättare ska ansvara för ordningen under frågestund på distans för allmänheten. Detta bedöms vara lämpligt eftersom det samma gäller vid sammanträden på distans. Den som stör ordningen på sådant sätt att frågestunden inte kan genomföras har ordförande rätt att slänga ut (görs via funktion i Microsoft Teams).

Om någon önskar fotografera eller spela in under frågestunden ska denne fråga ordföranden om lov för detta för att inte störa frågestundens genomförande, och i de fall frågor ställs som gäller områden som nämnden inte ansvarar för kan ordförande avbryta diskussionen. Allmänheten kommer att informeras om vilka ordningsregler som gäller på frågestunden av nämndsekreteraren.

Sekretess samt hantering av personuppgifter

I och med att en separat länk till frågestunden på distans kommer att skickas ut till nämnd och eventuell allmänhet, föreligger ingen risk för att obehöriga därefter kan koppla upp sig mot sammanträdet. Länken till sammanträdet skickas enbart ut till nämnd, förvaltning och personalrepresentanter (som ska använda sin politiker- eller förvaltningsmejl, ingen extern mejl). Nämnden har 2021-01-04 § 6 och 2021-06-16 § 137 beslutat att inga sekretessuppgifter får hanteras på dess sammanträden på distans. Eftersom nämnden inte har beslutat om öppna sammanträden (2021-01-04 § 9) är det ändå viktigt att inga obehöriga kan ta del av vad som sägs eller visas.

Inga sekretessuppgifter (klass 2-information) får alltså hanteras på distans i Microsoft Teams, och detta förhållande gäller även allmänheten. Därmed är det inte möjligt för någon att till exempel lyfta sådant som rör individärenden, vare sig det är egna eller anhörigas. Ordförande är ansvarig för att tillrättavisa den som bryter mot detta. Om någon ur allmänheten ändå fortsätter att ta upp sekretessuppgifter kommer denne att slängas ut från frågestunden (görs via funktion i Microsoft Teams).

Vad gäller de personuppgifter som inkommer till förvaltningen när någon ur allmänheten anmäler sig till en frågestund på distans, så är det enbart sin mejladress som denne behöver uppge. Ingen behöver identifiera sig med namn eller personnummer, och det är även möjligt för vem som helst att registrera en anonym mejladress hos tredje part. Dock visas mejladresserna som tillhör allmänheten som anmäler sig till en frågestund på distans i Microsoft Teams för alla övriga som deltar. Detta är en begränsning med systemet som i dagsläget inte går att komma ifrån. Förvaltningen behandlar alla personuppgifter enligt

gällande lagar och förordningar, vilket innebär att de sparas enbart så länge som det krävs för ändamålet med behandlingen.

Protokollföring

Frågestund på distans för allmänheten sker innan nämndens sammanträden och protokollförs därför inte. Nämndens sammanträden är fortsatt stängda för allmänheten, och allmänhetens medverkan i andra forum (såsom frågestund på distans) bör inte belasta protokollet.

Camilla Blomqvist

Maria Berntsson

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Stab, säkerhet och kommunikation